

שאלות ותשובות נחל סדום

מישור עמיאז והר סדום

1. באיזה חבל ארץ בישראל נמצאים מישור עמיאז, נחל סדום והר סדום?
תשובה: הם נמצאים בדרום ים המלח, באזור הנגב המזרחי.

2. מהו המאפיין הגיאולוגי הייחודי של הר סדום?
תשובה: הר סדום מורכב ברובו ממלח. זהו הר מלח ייחודי שנוצר מהצטברות של שכבות מלח עבות.

3. איזה מינרל נפוץ מאוד באזור נחל סדום?
תשובה: המינרל הנפוץ ביותר באזור נחל סדום הוא מלח (נתרן כלורי).

4. מה מיוחד במיקומו של מישור עמיעז ביחס לים התיכון?

תשובה: מישור עמיעז נמצא מתחת לפני הים התיכון, כלומר בגובה שלילי ביחס לפני הים. זהו אחד האזורים הנמוכים ביותר בעולם.

5. איזה אירוע תנ"כי מפורסם קשור לאזור סדום?

תשובה: על פי המסופר בספר בראשית, אזור סדום היה מקום הפיכתה של אשת לוט לנציב מלח כשהביטה לאחר בזמן בריחת משפחתו מהעיר סדום לפני הפיכתה.

6. שאלה: איזה מפעל תעשייתי גדול פועל באזור ים המלח ומנצל את משאבי הטבע שלו?

תשובה: מפעלי ים המלח (כיום חלק מחברת ICL - כיל).

7. שאלה: מהו שמו של הנחל הארוך ביותר בישראל, שחלקו התחתון זורם באזור זה?
תשובה: נחל צין.

8. שאלה: איזו תופעה גיאולוגית מעניינת ניתן לראות באיזור ים המלח?
תשובה: בולענים. אלו הם בורות קריסה שנוצרים כתוצאה מהמסת שכבות מלח תת-קרקעיות.

9. שאלה: מהו הגובה המשוער של הר סדום?
תשובה: הגובה המרבי של הר סדום הוא כ- 230 מטרים מעל פני ים המלח (אך עדיין מתחת לפני הים התיכון).

10. שאלה: איזו שמורת טבע מפורסמת נמצאת בקרבת האזור ומכילה מעיינות ומפלים?
תשובה: שמורת עין גדי.

11. שאלה: נחל פרצים הוא אחד הנחלים המעניינים באזור ים המלח. מה מיוחד בנופי נחל פרצים ומדוע הוא נקרא בשם זה?

תשובה: נחל פרצים ידוע בנופיו הייחודיים של תצורות סלע לבנות ומרשימות. השם "פרצים" ניתן לנחל בשל צורת הזרימה הפתאומית והחזקה שלו בעת שיטפונות, כאשר המים פורצים בעוצמה דרך הערוץ הצר.

נחל פרצים הוא דוגמה נהדרת לנוף המדברי הייחודי של אזור ים המלח, ומהווה אטרקציה למטיילים ולחובבי טבע. הוא ממחיש את כוחם של המים בעיצוב הנוף המדברי, למרות שרוב השנה הוא יבש.

12.שאלה: מהו שמה של מערת המלח הארוכה ביותר בהר סדום, ומה אורכה המשוער?

תשובה: מערת המלח הארוכה ביותר בהר סדום נקראת "מערת מלח"ם" (מלח"ם הוא ראשי תיבות של "מערת לשכת חוקרי מערות"). אורכה המשוער הוא כ-10 קילומטרים, מה שהופך אותה לא רק למערת המלח הארוכה ביותר בישראל, אלא גם לאחת ממערות המלח הארוכות בעולם.

מערת מלח"ם התגלתה בשנת 1981 על ידי צוות של חוקרי מערות ישראלים. היא מורכבת ממערכת מסועפת של מנהרות ואולמות שנוצרו כתוצאה מהמסת המלח על ידי מי תהום. המערה ממשיכה להתפתח ולהשתנות עם הזמן בשל תהליכי ההמסה המתמשכים.

חשוב לציין שהמערה אינה פתוחה לציבור
הרחב בשל הסכנות הכרוכות בחקירתה,
והכניסה אליה מותרת רק לחוקרים
ולספלאולוגים (חוקרי מערות) מורשים.

13. שאלה: מהו החומר הגיאולוגי העיקרי ממנו
מורכב נחל פרצים תחתון, ומדוע הוא יוצר נוף
כה ייחודי?

תשובה: נחל פרצים תחתון מורכב בעיקר
מסלעי חוואר הלשון. חוואר הלשון הוא סלע
משקע ימי רך, שנוצר מהצטברות של בוץ
וחרסיות בתחתית אגם הלשון הקדום (שהיה
אגם גדול שכיסה את אזור ים המלח לפני כ-
70,000 עד 14,000 שנה).

הנוף הייחודי של נחל פרצים תחתון נוצר
כתוצאה מבליית החוואר על ידי מים. החוואר
הרך נשטף בקלות יחסית על ידי מי הגשמים
והשיטפונות, מה שיוצר ערוצים עמוקים,

מצוקים תלולים ותצורות סלע מרשימות בצבעי
לבן ואפור בהיר.

בנוסף, החוואר מכיל לעתים קרובות גבישי
גבס, המוסיפים למראה הייחודי של הנוף.
התוצאה היא נוף דמוי ירח, מרהיב ביופיו,
שמושך אליו מטיילים וחובבי טבע רבים.